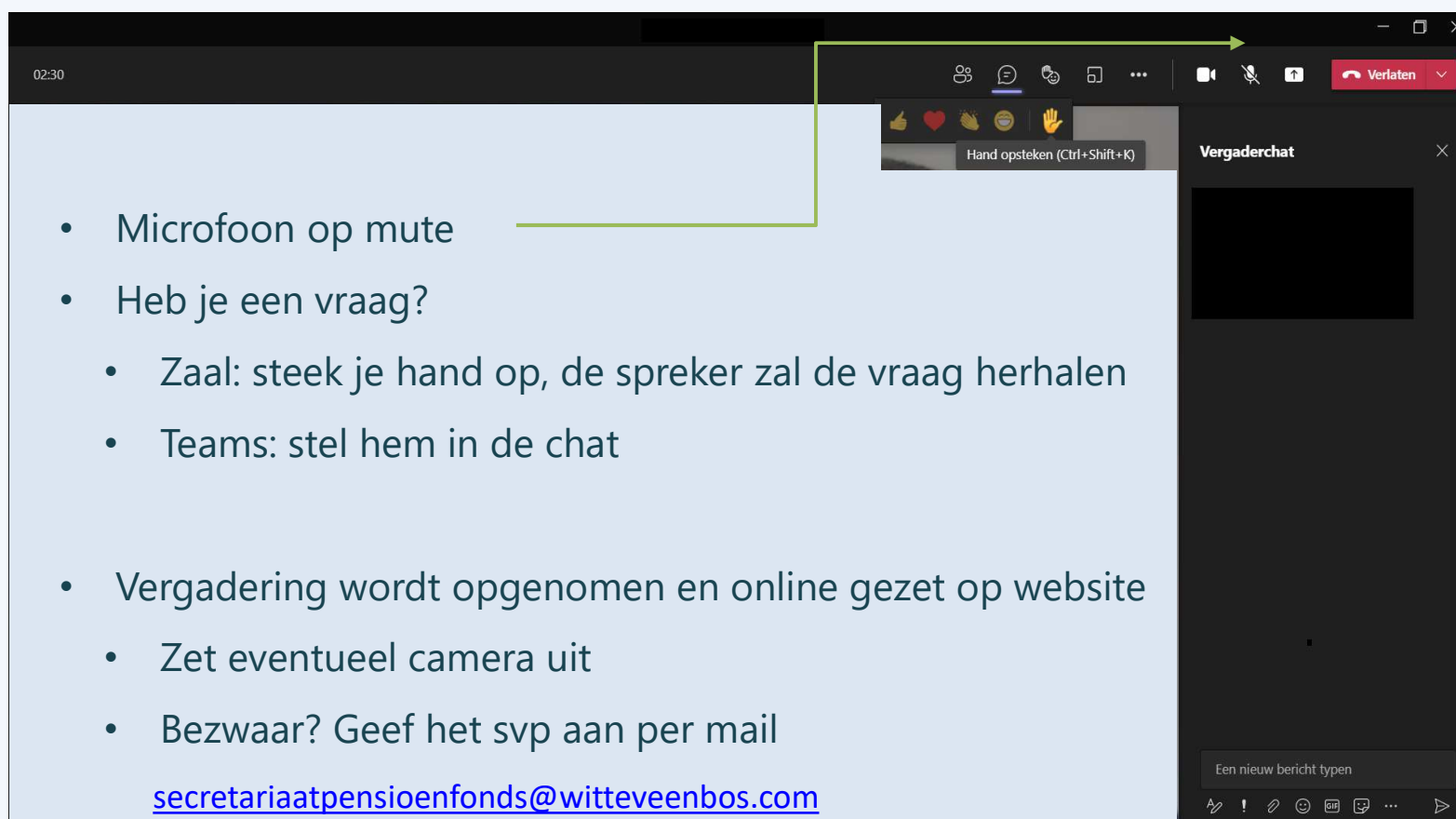

Voor dat we beginnen

- Microfoon op mute
- Heb je een vraag?
  - Zaal: steek je hand op, de spreker zal de vraag herhalen
  - Teams: stel hem in de chat
- Vergadering wordt opgenomen en online gezet op website
  - Zet eventueel camera uit
  - Bezwaar? Geef het svp aan per mail

secretariaatpensioenfonds@witteveenbos.com

Algemene Vergadering van Deelnemers 2022

Pensioenfonds Witteveen+ Bos

28 juni 2022

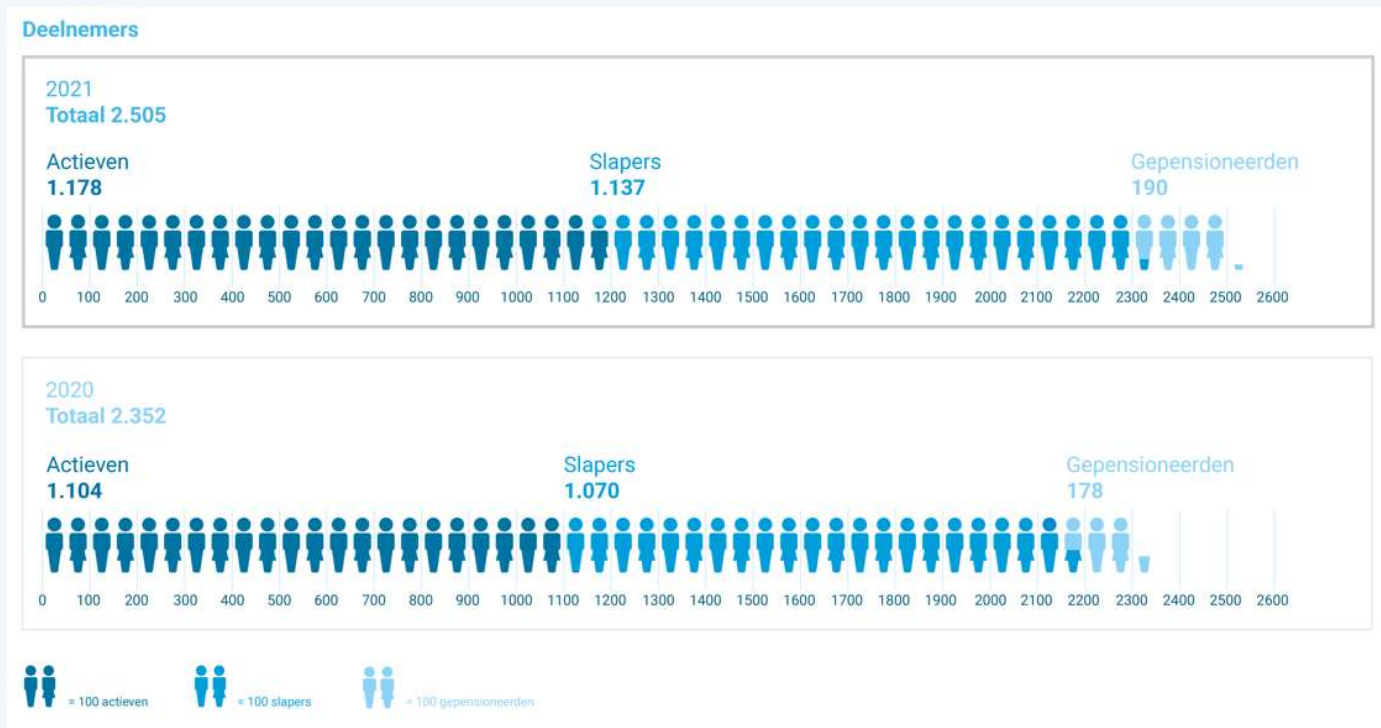
Jaarverslag 2021

- Corona: impact
- Vermogen: van 189,7 M€ naar 206,6 M€
- Actuele dekking: van 96,9 % naar 106,3 %
- Opbouw 2022 naar 1,410 % (was 1,275 %)
- Wijziging regeling
- Personeel bestuur fonds

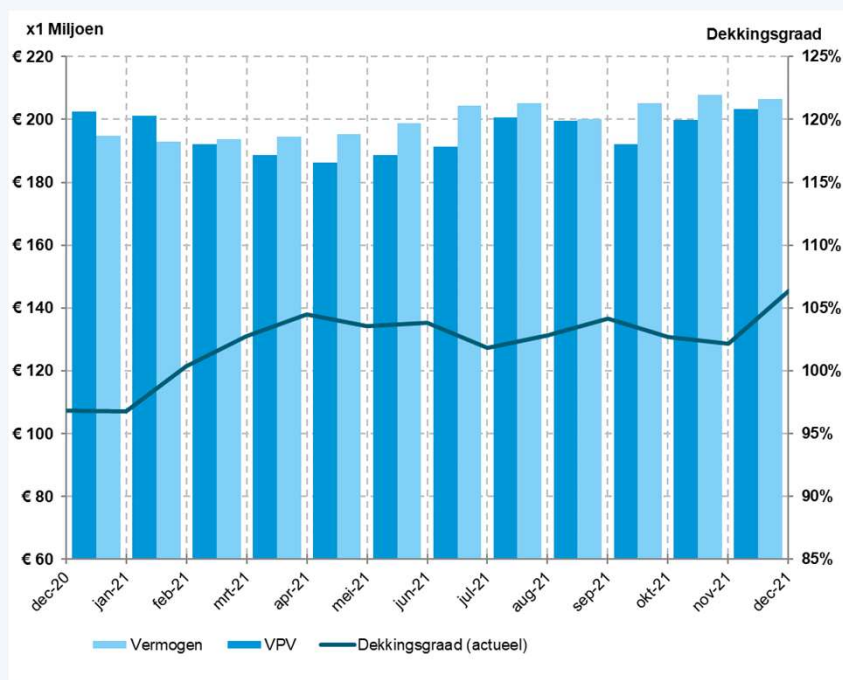

Naam	Functie	Vertegenwoordiging	Lid sinds
Jaap de Koning	Voorzitter	Werkgever	2013
Ids de Beer	Secretaris	Werknemers	2013
vacature	Lid	Pensioengerechtigden	
Loewie Steens	Lid	Werknemers	2019
Steven Delfgaauw	Lid	Werkgever	2021
Nick Schoen	Aspirant-lid	Werkgever	2022

Deelnemers

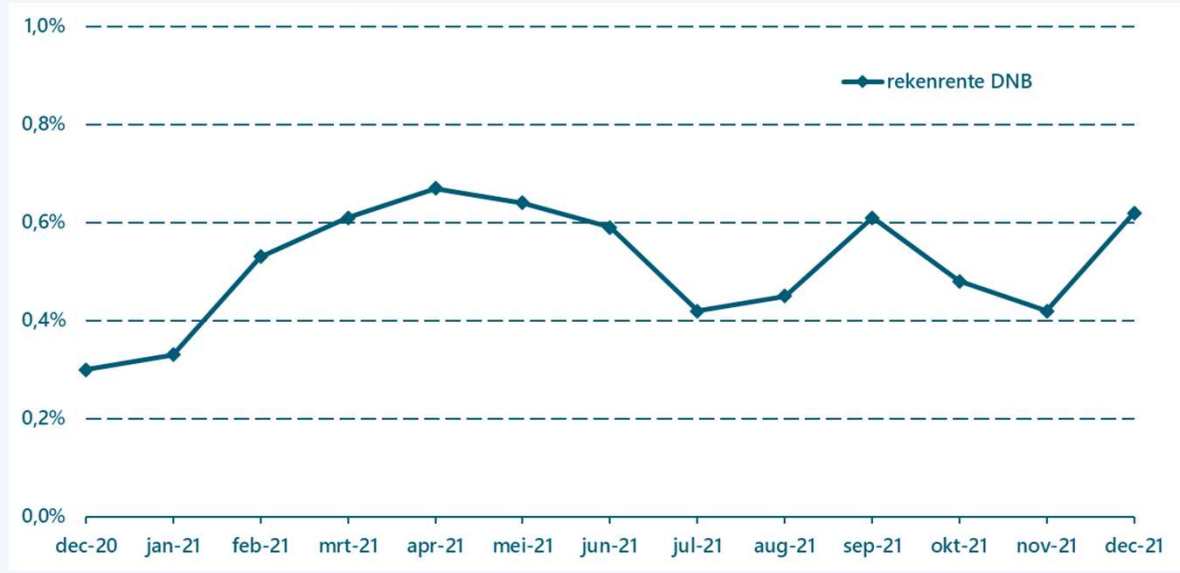

Vermogen, rendement en dekkingsgraad

- Vermogen: van 189,7 M€ naar 206,6 M€
- Verplichtingen: van 202,4 M€ naar 194,2 M€
- Dekkingsgraad van 96,9 % naar 106,3 %
- Rendement 2021: 2,5 %

Rekenrente

- rekenrente: van 0,30 % naar 0,62 %

Vermogen

- vermogen: van 189,7 M€ naar 202,6 M€

	Rendement
Vastrentende waarden	
· 20+	- 9,8 %
· Euro Gov	- 3,5 %
· Hypotheken	2,4 %
Aandelen	
· Wereld	23,4 %
· Opkomende markten	4,5 %
Totaal (samengesteld)	2,5 %

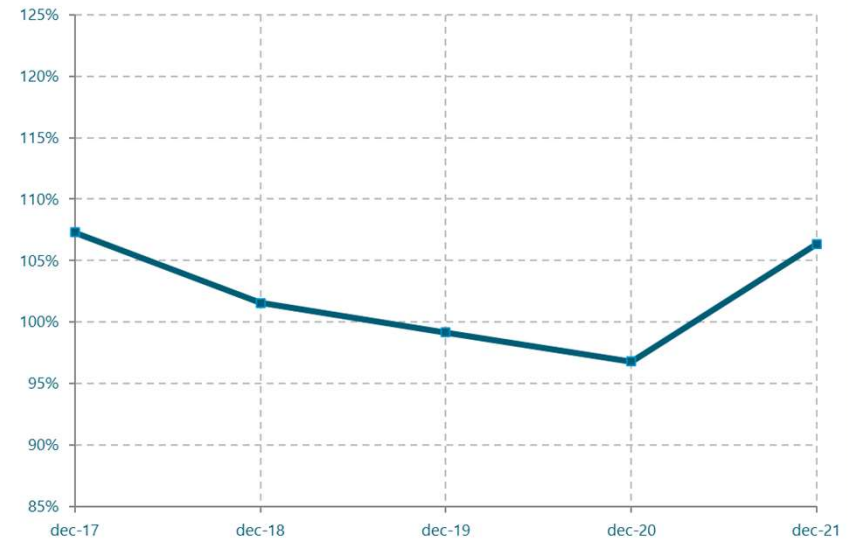
Dekkingsgraad

Eind 2021:

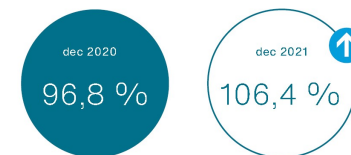
- actuele dekkingsgraad 106,4 %
- beleidsdekkingsgraad 102,6 %

- beleidsdekkingsgraad < 104,4 % → onderdekking
- beleidsdekkingsgraad < 117,1 % → reservetekort

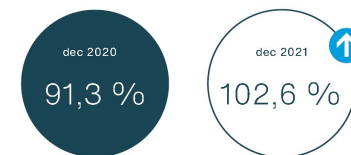
Ontwikkeling actuele dekkingsgraad

Stijging actuele dekkingsgraad 2021

Stijging beleidsdekkingsgraad 2021

Componenten in ontwikkeling dekkinggraad

- Premie - 0,5 %
  - Wijziging rente: + 6,9 %
  - Overrendement: + 3,1 %
  - Wijziging grondslagen: + 0 % (kortere levensverwachting)
  - Overig: + 0 %
-
- Totaal: + 9,5 % (van 96,9 % naar 106,4 %)

Herijking pensioenregeling

- Overleg tussen sociale partners: directie en OR;
- Ambitie vastgelegd (70% ambitie, 60% minimale drempel);
- Overeenstemming over verlaging van de franchise;
- Verdeling tussen bijdrage werkgever en werknemer.

Opbouw

- Opbouw = aangroei van pensioen
- Opbouw in 2021: 1,275 %
- Opbouw in 2022: 1,410 %
- Fiscaal maximaal toegestane opbouw: 1,875%
- Zonder aanpassingen: circa 1% (voor 2022)
- Aanpassingen:
  - premie volledig aanwenden voor de opbouw;
  - Andere basis voor berekening van de premie.
- Februari 2022: lunchlezing aanpassing pensioenregeling.

Wijzigingen pensioenregeling

	2021	2022
Verhoging pensioenen (resultaatdeling)	0%	0%
Verlaging pensioenen (korting)	0%	0%
Franchise	€ 22.093	€ 17.000
Maximaal pensioengevend salaris	€ 112.189	€ 114.866
Afkoopgrens klein pensioen	€ 503,24	€ 520,35
Opbouwpercentage	1,275%	1,410%
Pensioenpremie	27,5%	27,6%
- jouw bijdrage	10,0%	9,8%
- bijdrage Witteveen+Bos	17,5%	17,8%
Pensioenleeftijd*	67	67

* De pensioenleeftijd zoals vermeld in het pensioenreglement is 67 jaar.

Wijzigingen pensioenregeling

Jouw persoonlijke situatie

	2021	2022	fiscaal maximum 2022
Pensioengevend salaris	€ 43.848	€ 43.848	€ 43.848
- bruto maandloon	€ 3.383	€ 3.383	
- vakantiegeld (8%)	€ 271	€ 271	
- parttime percentage	100%	100%	100%
Franchise	€ 22.093	€ 17.000	€ 14.802
Pensioengrondslag	€ 21.755	€ 26.848	€ 29.046
Opbouwpercentage	1,275%	1,410%	1,875%
pensioenpremie per jaar	€ 5.983	€ 7.410	€ 8.017
- jouw maandelijkse bijdrage	€ 181	€ 219	
- maandelijkse bijdrage Witteveen+Bos	€ 317	€ 398	
Jaarlijkse pensioenopbouw	€ 277	€ 379	€ 545

vul hier het bruto maandloon dat op je salarisstrook van 2021 staat

vul hier het bruto maandloon dat op je salarisstrook van 2022 staat

Je kunt de wijziging voor je eigen situatie doorrekenen op de website

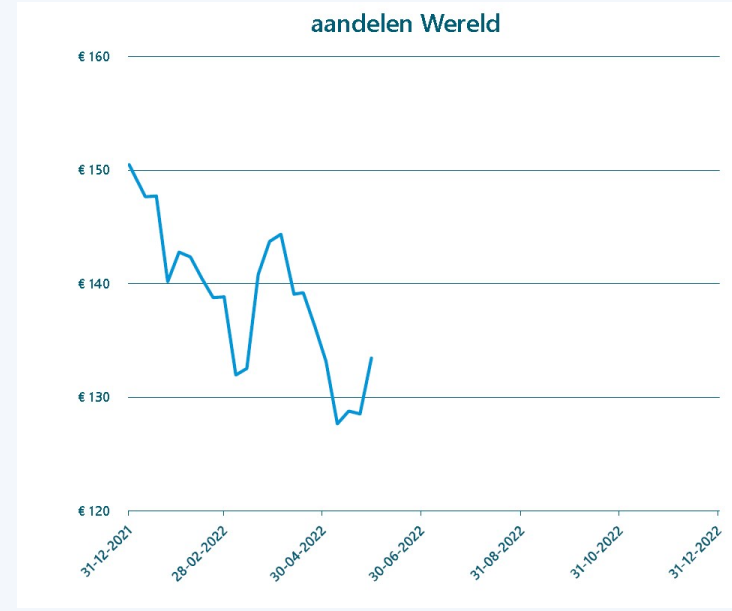
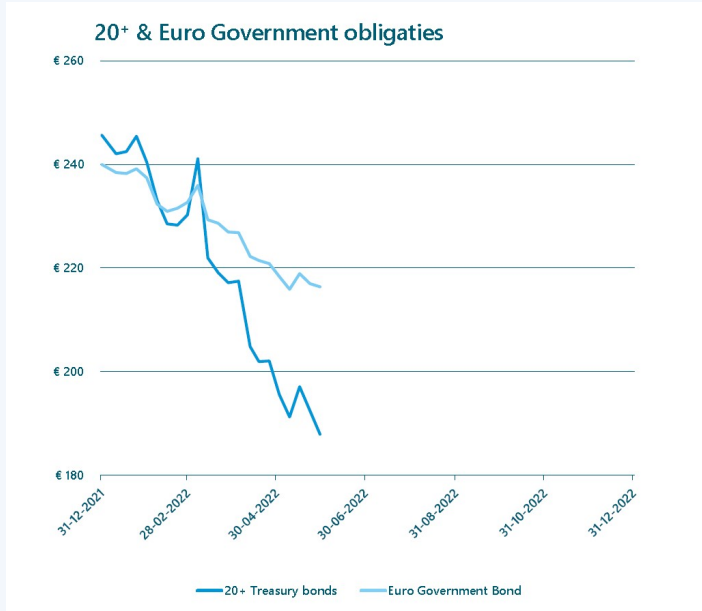
(Excel is te vinden onder nieuwsbrieven bij Pensioen 1-2-3, laag 3)

Verklaring Verantwoordingsorgaan

Door de voorzitter van het VO, Stephan van der Biezen

Financiële situatie per 31 mei 2022

- Belegd vermogen fonds: 177,3 M€ (31-12-2021: 206,6 M€) → - 14 %
- Verplichtingen: 152,1 M€ (31-12-2021: 194,2 M€) → - 21 %

Financiële situatie per 31 mei 2022

- Actuele dekkingsgraad 116,6 % (31-12-2021: 106,4 %)
- Rekenrente 1,7 % (31-12-2021: 0,62 %)

Kans op verhogen?

- Beleid PF W+B: prudent;
- Bij W+B: resultaatsdeling
  - resultaatsdeling bij een beleidsdekkingsgraad $> 122\%$;
  - Dan uitdelen, binnen wettelijke kaders (nFtK).
- Ergo: geen stijging;
- Bestuur onderzoekt beleid:
  - In het kader van nieuwe stelsel;
  - Huidige regelgeving.

Deelnemersonderzoek

Onderzoek uitgevoerd juni/juli 2021

Thema's

1. Risicohouding
2. Solidariteit
3. Maatschappelijk verantwoord beleggen
4. Pensioenbewustzijn
5. Vertrouwen en service pensioenfonds

Deelnemersonderzoek

Response

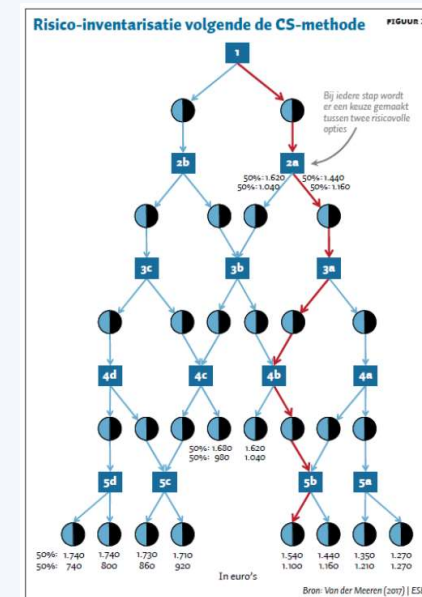
	Uitgenodigd	Completes	Responspercentage
Actieve deelnemers	1158	560	48%
Slapers	1.070	48	4%
Gepensioneerden	179	20	11%

Deelnemersonderzoek

Risicohouding

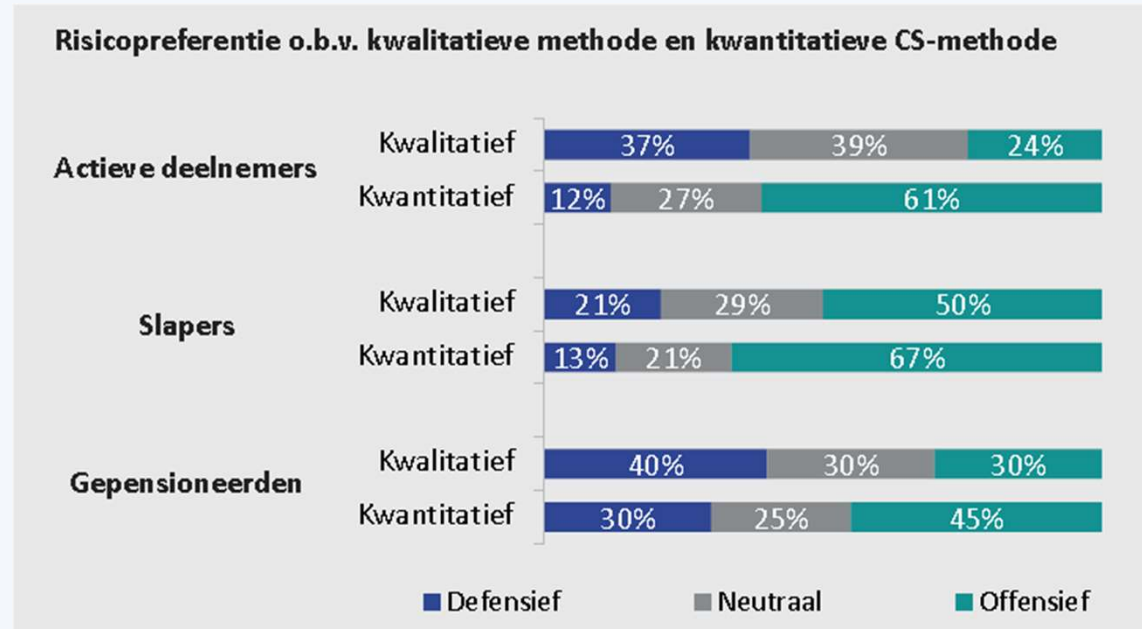
- Welk risico willen en kunnen we nemen om onze doelstellingen te behalen
- Afweging tussen risico en rendement
- Onderzocht op 2 manieren
  - Open vragen gericht op willen, kunnen en begrijpen
  - Reeks van keuze waarbij vervolgvraag afhankelijk is van eerdere keuze

Indeling in defensief, neutraal en offensief

Deelnemersonderzoek

Risicohouding

Relatief groot verschil tussen uitkomst kwalitatieve en kwantitatieve methode
 Kwantitatieve methode: meer offensieve risicohouding

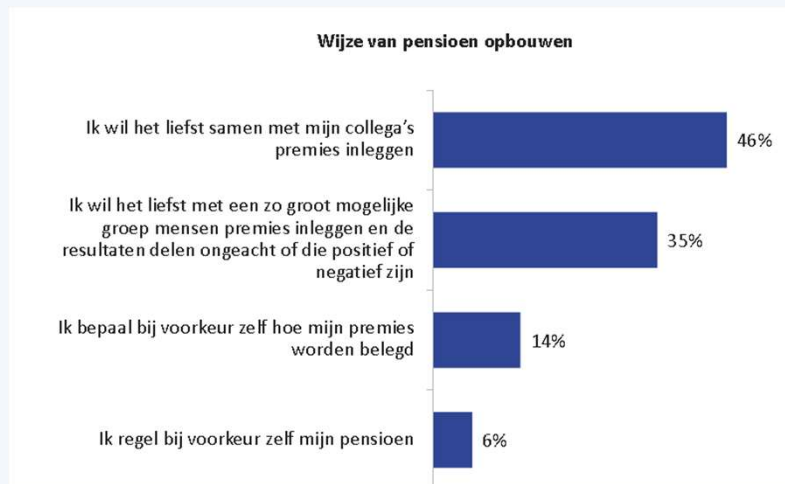
Deelnemersonderzoek

Risicohouding

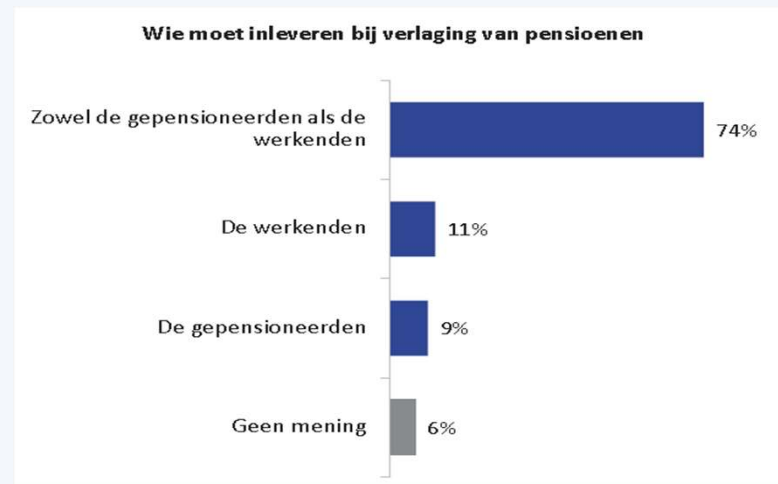
- Nader analyse van de verschillen
- Vergelijking met andere onderzoeken (benchmark)

Deelnemersonderzoek

Solidariteit

ruim 80 % wil gezamenlijk pensioen opbouwen

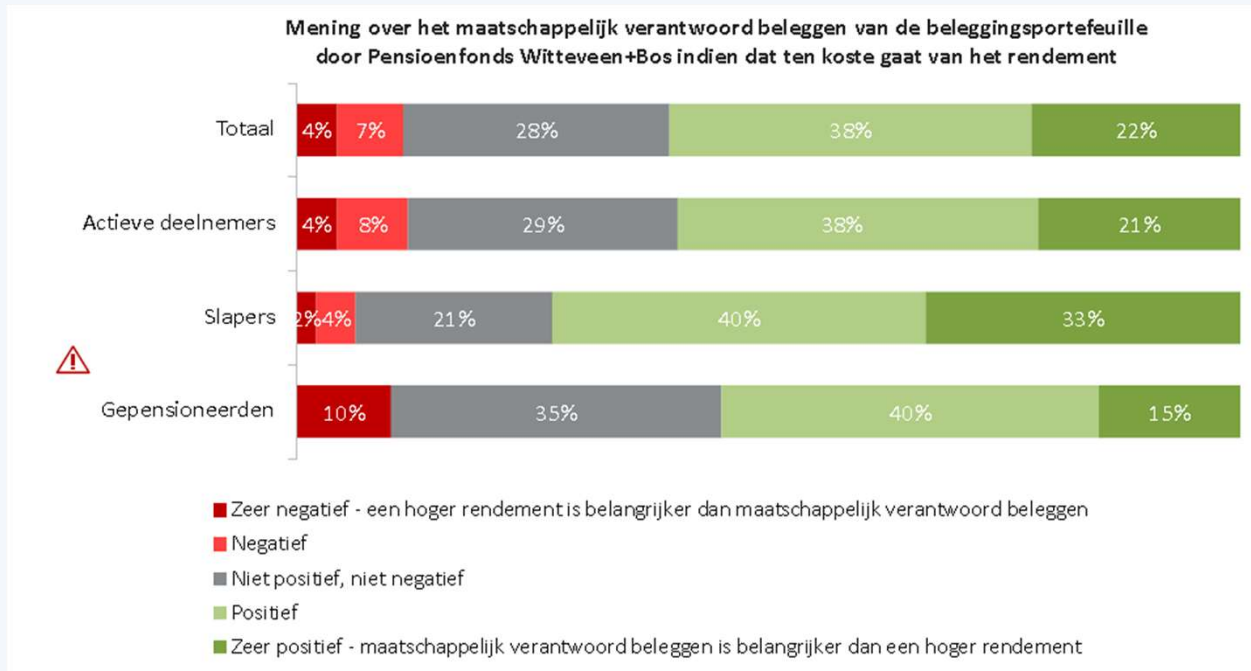
driekwart vindt dat kortingen gelijk verdeeld moeten worden

De solidariteit onder de deelnemers is hoog

Deelnemersonderzoek

Maatschappelijk verantwoord beleggen

60 % vindt maatschappelijk verantwoord beleggen belangrijk

Deelnemersonderzoek

Maatschappelijk verantwoord beleggen

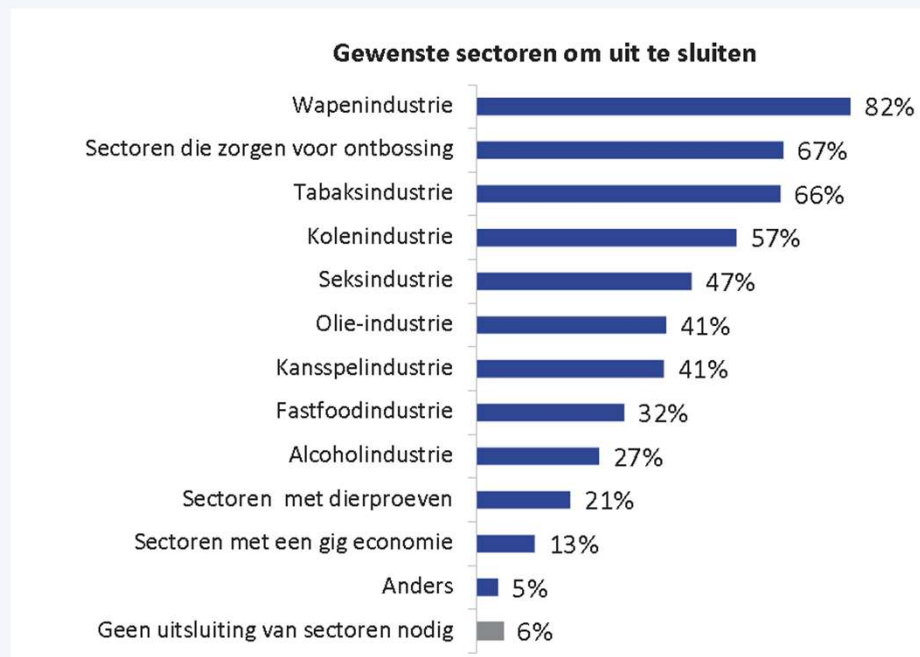

Het uitsluiten van bedrijven met een negatieve impact

lijkt de voorkeur te hebben boven beleggen met een positieve impact

Deelnemersonderzoek

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Belangrijke sectoren om uit te sluiten zijn:

- wapens,
- ontbossing,
- tabak,
- seks
- fossiel brandstoffen

Deelnemersonderzoek

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Top tien SDG's voor het pensioenfonds

Belangrijkste SDGs om rekening mee te houden:

Deelnemersonderzoek

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Speerpunt 2022:

- actualisatie van het beleggingsbeleid
- specifiek kijken naar MVB

Deelnemersonderzoek

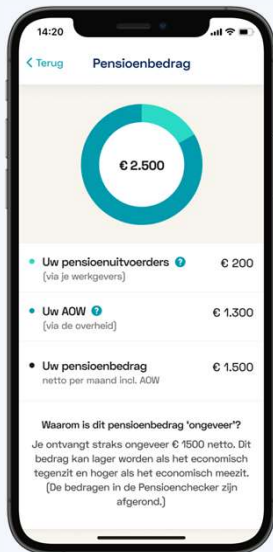
Pensioenbewustzijn

- Vraagstelling was verwarrend
- Uitlegbaarheid en vergroten pensioenbewustzijn belangrijke taak voor het fonds

Mijnpensioenoverzicht.nl

- Opgebouwd pensioen
- Verwacht pensioen
- Tips en tools
- Informatie over life-events en pensioenzaken

Pensioenchecker (app op Android en IOS)

- Verwacht pensioen
- Effect extra sparen
- Effect eerder met pensioen
- Doorlinken naar mijnpensioenoverzicht.nl

PensioenShorties op Spotify

- Korte podcasts over verschillende pensioenonderwerpen

nuietsdoenaanjepensioen.nl

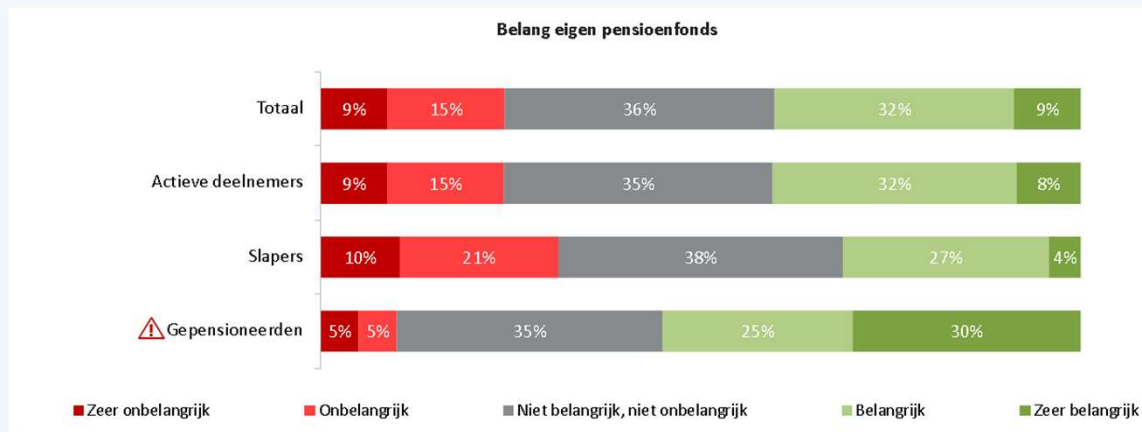
- Website met laagdrempelig informatie over pensioen
- Geeft handelingsperspectief wanneer moet je iets doen

Deelnemersonderzoek

Vertrouwen en service pensioenfonds

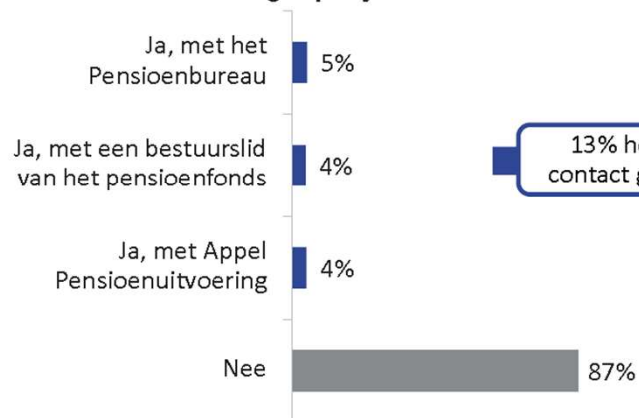

- 40 % vindt eigen fonds (zeer) belangrijk
- Een derde staat er neutraal in
- 25 % vindt een eigen fond niet belangrijk

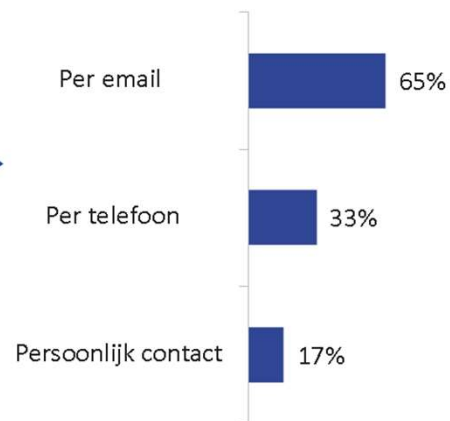
Deelnemersonderzoek

Vertrouwen en service pensioenfonds

Contact gehad met de uitvoeringsorganisatie in het afgelopen jaar

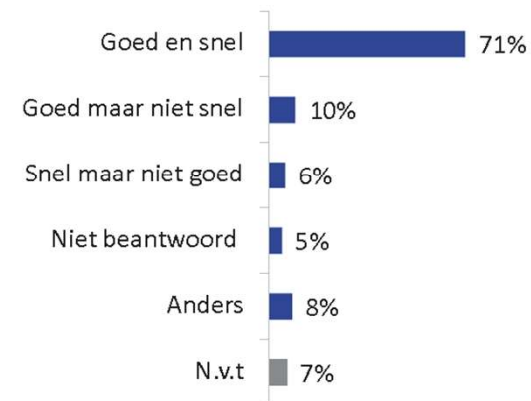

Wijze van contact met de uitvoeringsorganisatie

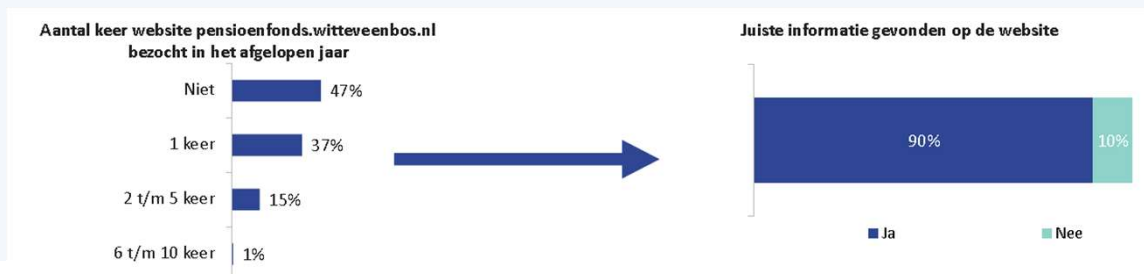
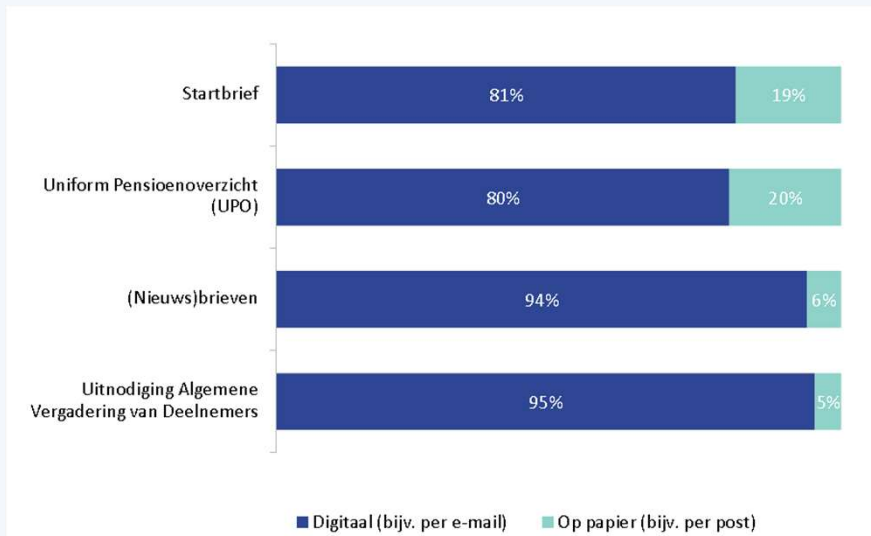
13% heeft contact gehad

Tevredenheid over beantwoording van de vraag

Deelnemersonderzoek

Vertrouwen en service pensioenfonds

PENSIOEN
akkoord

An illustration of four stylized people (two men and two women) standing together, with speech bubbles above them, symbolizing a meeting or agreement.

Nieuwe pensioenstelsel (1)

- Zaak tussen werkgever en werknemers;
- In 2021: start verkenning in Stuurgroep (OR, directie en PF W+B);
- Plan van Aanpak, pro-actieve strategie;
- Recent: workshop met alle betrokkenen;
- Klankbordgroep.

Nieuw pensioenstelsel (2)

- Afschaffing doorsneepremie: jongeren gaan meer pensioen opbouwen dan ouderen
- Afschaffing huidige collectieve uitkeringsregeling (zoals nu bij W+B)
- Keuze uit twee individuele premieregelingen
  - Bestaande premieregeling
  - Nieuwe premieregeling (incl. buffer)
- Bij beide premieregelingen spaart ieder zijn eigen persoonlijk pensioenpotje
- Geen toezeggingen meer over hoogte pensioen
  - > prognose op basis van gespaard pensioenpotje en projectierendement

Nieuw pensioenstelsel (3)

- Geen dekkingsgraden en herstelplannen meer
  - > uitkering varieert met beleggingsrendement en wijziging levensverwachting
  - > pensioen wordt minder zeker omdat risico's niet meer via dekkingsgraad worden gedeeld

Witteveen+Bos:

- Stappenplan komende jaren;
- Stuurgroep met sociale partners (directie, OR) en pensioenfonds;
- Voorlichting aan deelnemers.

Pensioenakkoord, planning

Juni 2019	Pensioenakkoord
Juni 2020	Hoofdlijnennotitie uitwerking pensioenakkoord
December 2020	wetsvoorstel Wet Toekomst Pensioenen: internetconsultatie
Begin 2022	aangepast wetsvoorstel naar Tweede Kamer
Juli 2022	aangepast wetsvoorstel naar Eerste Kamer
Januari 2023	beoogde ingangsdatum Wet Toekomst Pensioenen
Januari 2025	eerst mogelijk moment voor overgang naar nieuwe pensioenstelsel
Januari 2027	laatst mogelijk moment voor overgang naar nieuwe pensioenstelsel
Ambitie W+B: medio 2025 overgang naar nieuwe stelsel.	

Verschillen tussen bestaande en nieuwe premieregeling

	<i>bestaand</i>	<i>nieuw</i>
Beleggingsbeleid (risico)	deelnemer bepaalt (life cycle)	pensioenfonds bepaalt collectieve mix
Rendement	individueel	regels voor toedeling aan jong-oud
Buffer (collectief)	geen	maximaal 15 % regels voor vullen (premie, rendement) regels voor uitdelen aan jong-oud
Shoprecht uitkering	ja	nee
Uitlegbaarheid	transparant	uitdaging!

Belangrijkste keuzes

Keuze contract

- Bestaande premieregeling of nieuwe premieregeling?

Wel of niet invaren

Invaren is het laten omzetten van bestaande aanspraken (toegezegde uitkeringen) in persoonlijke pensioenpotjes

- Wat doen we met die aanspraken?

Belangrijkste keuzes

Keuze contract

- Bestaande premieregeling of nieuwe premieregeling?

Wel of niet invaren

- Invaren is het laten omzetten van bestaande aanspraken (toegezegde uitkeringen) in persoonlijke pensioenpotjes
  - Als ja -> alle deelnemers, óók gepensioneerden, krijgen individueel pensioenpotje waarbij uitkering varieert met rendement en wijziging levensverwachting
    - > vraag: hoe wordt pensioenvermogen verdeeld over alle deelnemers?
  - Als nee -> voor gepensioneerden blijft het 'as is', werknemers krijgen twee pensioenen bij W+B: oude collectieve uitkeringsregeling 'as is' en nieuw te sparen individueel pensioenpotje

VRAGEN

www.pensioenfonds.witteveenbos.nl